

La pitjor cara de la partitocràcia

Seguir la disciplina de partit o el dictat del líder de torn implica molt sovint càrregues de consciència i manca d'arguments a l'hora d'explicar-se. De ben segur que a hores d'ara a DA, ple de gent honesta, els hi passa

ALBERT ROIG | ACTUALITZADA EL 24/10/2016 23:30

Els qui seguim amb interès què passa més enllà de les nostres fronteres políticament parlant, estem veient aquests dies, en la greu crisi que travessa el socialisme espanyol, el que podríem definir com la pitjor cara de la partitocràcia que els aboca no només a facilitar la investidura del candidat del PP, amb tot el que ell representa, sinó a una fractura interna que ningú és capaç de mesurar les seves dimensions. Atenent la complexitat de la situació, el viratge en el posicionament del vot en la investidura que ha provocat part de l'establishment del socialisme espanyol els ha fet entrar en contradicció amb els seus propis electors, aquells que van fer cas del hashtag #FerForaRajoy i els van votar creient-se que eren la garantia a Espanya d'un canvi de govern i de les polítiques que al llarg de quatre anys han deixat un llast important en la societat espanyola. És a dir, els diputats del PSOE, aquells que segueixin el dictat de la comissió gestora, no acabaran votant allò pel qual els seus electors els van escollir, sinó per tot el contrari: mantenir Rajoy a la Moncloa.

Heus aquí, doncs, un exemple claríssim de partitocràcia: revolta d'uns barons regionals per fer caure un secretari general elegit democràticament en primàries; establir una gestora a la mida dels seus interessos per, finalment, acabar girant com un mitjà l'orientació del vot a Rajoy i fer-lo de nou president. El poder d'uns determinats dirigents del partit per sobre l'opinió dels militants i simpatitzants que van elegir en primàries el seu líder, i el que és més preocupant, passant per damunt dels prop de 5,5 milions de votants que els van votar per #FerForaRajoy (segurament d'aquests milions de votants socialistes no sabem quins ho van fer per una cosa o una altra, però mentre no hi hagi noves eleccions, el No a Rajoy era el principal lema en què estava basada la campanya).

De tot aquest afer, no m'interessa tant el debat d'estar a favor o en contra de si s'ha de possibilitar que Rajoy sigui president o no i les causes que provoquen aquest debat, sinó el fet que aquest cop, a diferència del que acostuma a passar, hi ha una part de la militància que discrepa obertament, hi ha uns diputats que han alçat la veu i han decidit, si els esdeveniments no canvien, plantar-se i no seguir el dictat de la comissió gestora. És a dir, hi ha una part del socialisme espanyol que s'ha revoltat contra la partitocràcia, que demana pas i no s'avergonyeix ni té por de dir el que pensa, per molt diferent que sigui del que han decidit uns determinats òrgans del partit. Així doncs, el PSOE té al davant un nou repte afegit, el de saber gestionar la diferència.

Aquest és un dels grans problemes que tenen els partits polítics i els seus afiliats o càrrecs electes: no saber pair la diferència. Seguir la disciplina de partit o el dictat del líder de torn implica molt sovint càrregues de consciència i manca d'arguments a l'hora d'explicar determinades actuacions. Com els hi deu passar a hores d'ara a molts militants de DA, sense càrrec, però que fan el porta a porta com el primer; o als consellers generals taronges quan han d'elaborar lleis; o als cònsols i a la majoria de membres del Govern quan han de vetllar per fer complir la llei. Perquè costa de creure que cap d'ells no sigui crític amb l'actuació del ministre que se salta la llei, costa d'acceptar que tots siguin tolerants amb la decisió del cap de ratificar-lo en el seu càrrec i aquí no passa res; i tot plegat es fa difícil d'entendre perquè segur que molts d'ells tenen càrrega de consciència per no ser capaços de desmarcar-se d'una decisió que molt probablement no hi estan d'acord... el seu silenci els fa còmplices i els fa perdre legitimitat. Aquesta també és la pitjor cara de la partitocràcia.